

Informácia o projekte Stratégia dlhodobej starostlivosti

PhDr. Mária Lévyová
Asociácia na ochranu práv pacientov

Banská Bystrica, 21.-22.02.2019

Bratislava, 25.-26.3.2019

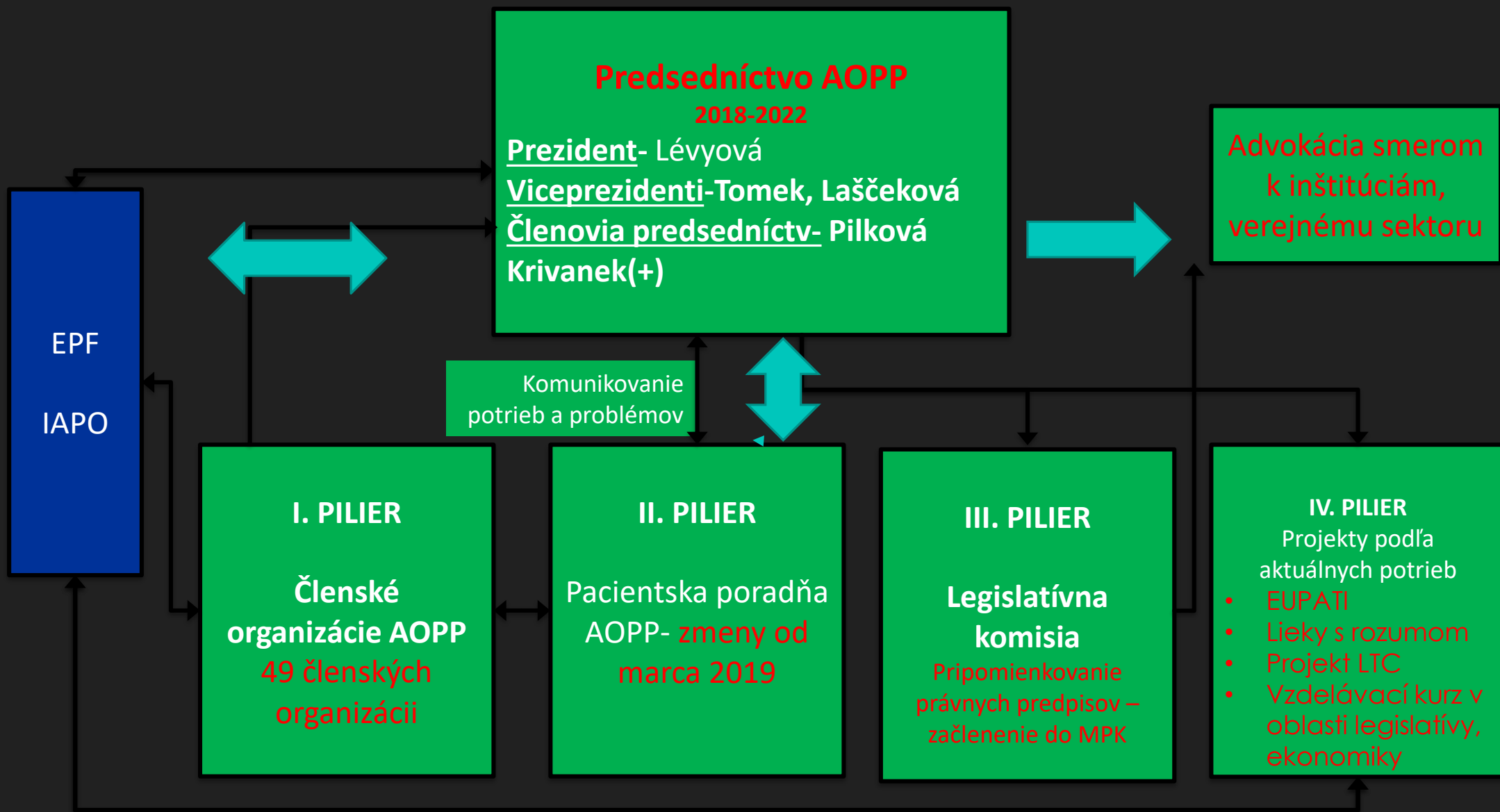
Košice, 11.-12.4.2019

Kto je AOPP?

- AOPP bolo založené v roku 2001
- AOPP je prvou patientskou platformou na Slovensku, ktorá združuje špecifické patientske organizácie podľa jednotlivých diagnóz
- AOPP je najväčšia patientska organizácia v SR (49 členských organizácií)
- AOPP poskytuje zdravotnícke a sociálne poradenstvo; informuje o právach a povinnostiach pacientov; a o fungovaní systému zdravotnej starostlivosti
- AOPP organizuje pravidelné vzdelávacie stretnutia na aktuálne témy a pripravuje workshopy, konferencie, projekty na rozvoj vzdelanostnej úrovne pacientov
- AOPP je členom Komory MVO, Rady vlády pre neziskové organizácie, Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím, European Patients' Forum a International, Alliance of Patient Organisations; zároveň pôsobí vo viacerých komisiách na MZ SR(ŠDTP)

Druhá celoslovenská patientska konferencia a príprava Tretej celoslovenskej patientskej konferencie a EUPATI SK

Oceňovanie „Môj Lekár“ „Moja Sestra“

Výzva Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ÚSV ROS)

- Pilotné projekty tvorby verejných politík
- Národný projekt „**Podpora partnerstva a dialógu medzi verejnou správou, občanmi a mimovládnyimi neziskovými organizáciami na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni v oblasti participácie pri tvorbe verejných politík**“
- **Cieľ - vybrať 12 mimovládnych organizácií** (prihlásených 150) spolu s 12 subjektmi verejnej správy, ktoré budú spoločne participovať na realizácii národného projektu ÚSV ROS (uzavretie výziev – nov. 2015)
- 12 memoránd o spolupráci medzi ÚSV ROS, subjektom verejnej správy (VS) a konkrétnou MNO - realizovať 12 verejných politík, pripravených na zavedenie do praxe
- Vytvorenie priestoru pre uplatnenie, overenie a zhodnotenie navrhovaných metodík a metodických postupov „**živé laboratórium participatívnych procesov v prostredí verejnej správy**“

Stratégia dlhodobej starostlivosti

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

○ **Spôsoby zapojenia zainteresovaných skupín:**

✓ komunikácia so všetkými zainteresovanými stranami **a vo vnútri AOPP s členskými organizáciami, širokou verejnosťou** - informovanie o návrhoch, postupoch, cieľoch – zapojenie verejnosti do tvorby verejných politík

○ **Plánované aktivity:**

✓ spoluorganizácia okrúhlych stolov - **jar 2019 plánované tri stretnutia v rámci VÚC v spolupráci s partnermi projektu**

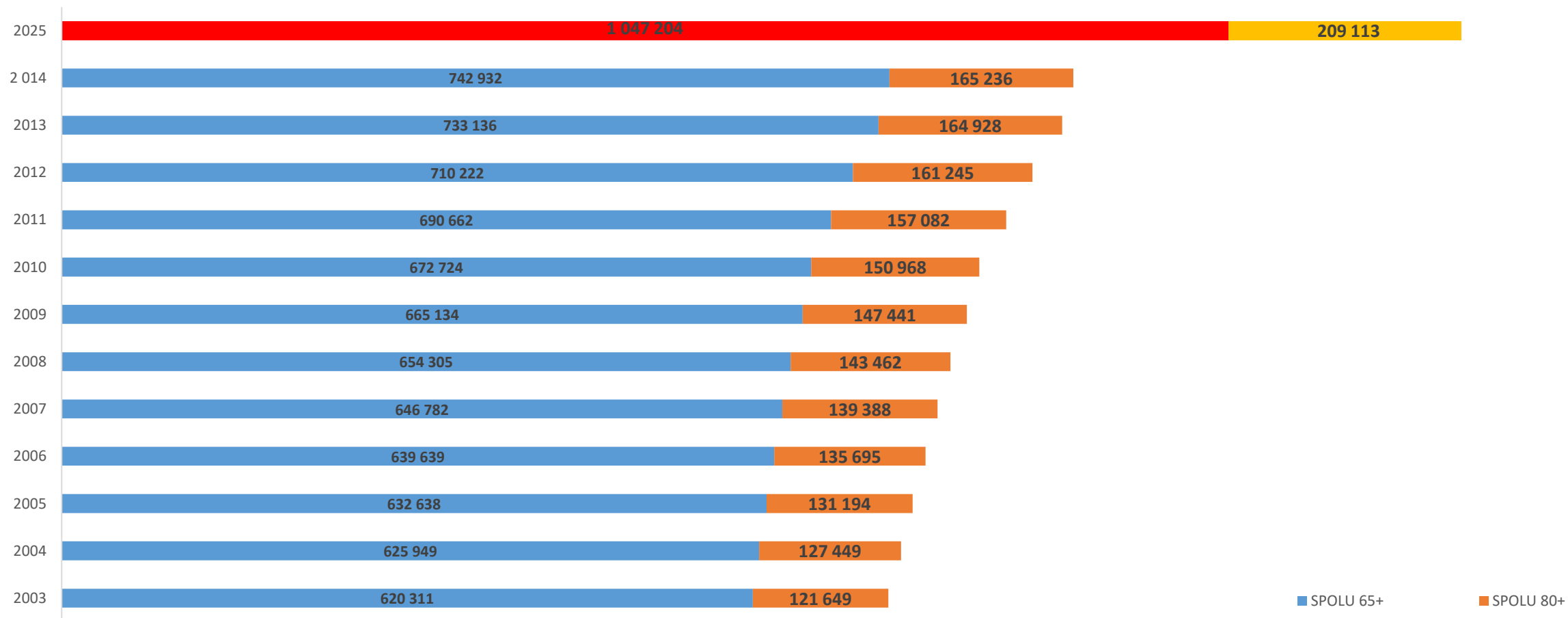
✓ zastúpenie v expertných pracovných skupinách, zastúpenie v pracovnej skupine zodpovednej za prípravu konkrétneho návrhu „Stratégie dlhodobej starostlivosti“ a jej implementácie - MZ SR, MPSVaR,

✓ **spoluzabezpečenie prieskumu (máj – jún 2018), informačné kampane,**

✓ organizácia konferencie (2019)

Asociácia na ochranu práv pacientov SR	začiatok projektu X	X + 1 mesiac	X + 2 mesiace	X + 3 mesiace	X + 4 mesiace	X + 5 mesiacov	X + 6 mesiacov	X + 7 mesiacov	X + 8 mesiacov	X + 9 mesiacov	X + 10 mesiacov	X + 11 mesiacov	X + 12 mesiacov	X + 13 mesiacov	X + 14 mesiacov	X + 15 mesiacov	X + 16 mesiacov	X + 17 mesiacov	X + 18 mesiacov	X + 19 mesiacov	X + 20 mesiacov	X + 21 mesiacov	X + 22 mesiacov	X + 23 mesiacov	koniec projektu X																
1. Analýza východiskového stavu		1.1 Analýza súčasného stavu participácie																																							
		1.2 Analýza aktuálne platnej legislatívy v oblasti dlhodobej starostlivosti																																							
2. Expertná práca v pracovných skupinách k príprave návrhu Stratégie dlhodobej starostlivosti a budovanie konzultačných kapacít		2.1 Vyhľadanie expertov do expertnej skupiny																																							
		2.2 Ustanovenie expertov do pracovnej skupiny																																							
		2.3 Budovanie konzultačných a lekátskych kapacít																																							
		2.4 Príprava metodiky procesu participácie																																							
		2.5 Príprava indikátorov hodnotenia participatívneho procesu																																							
								2.6 Práca expertnej pracovnej skupiny – príprava expertných analýz, expertných správ a stanovísk																																	
								2.7 Práca expertnej pracovnej skupiny – príprava návrhu Stratégie dlhodobej starostlivosti																																	
3. Organizácia verejných konzultácií, stretnutí, workshopov medzi inštitúciami VS, občanmi a MNO														3.1 Zabezpečenie verejných diskusií, konzultácií a stretnutí medzi inštitúciami, občanmi a MNO																											
															3.2 Využitie poznatky, podnety a závery z verejných diskusií pri príprave Stratégie dlhodobej starostlivosti																										
4. Hodnotenie projektu, formulovanie Stratégie dlhodobej starostlivosti, formulovanie návrhov na legislatívne zmeny														4.1 Spracovanie definitívneho návrhu Stratégie dlhodobej starostlivosti																											
														4.2 Formulovanie návrhov na legislatívne zmeny																											
5. Realizácia informačných kampaní pre aktívnych občanov a MNO		5.1 Priebežné zabezpečovanie publicity a informovanosti širokej verejnosti o Stratégii dlhodobej starostlivosti v súlade s výstupmi jednotlivých fáz projektu – najmenej po ukončení fázy projektu																																							
																					5.2 Organizácia celoslovenskej konferencie																				
																							5.3 Realizácia celoslovenskej konferencie a prijatie záverov / deklarácie konferencie																		
																									5.4 Verejná prezentácia výsledkov celoslovenskej konferencie																
6. Riadenie projektu, koordinácia činnosti a práca členov tímu		6.1 Definovanie základných parametrov a cieľov																																							
		6.2 Vypracovanie plánu realizácie projektu																																							
		6.3 Zabezpečenie vypracovania analýz																																							
		6.4 Prezentácia priebežných a konečných výsledkov projektu																																							
																									6.5 Zhodnotenie priebehu a záverov skúsenosti z projektu																

Vývoj počtu obyvateľov 65+ a 80+ v SR v rokoch 2003 - 2014 a prognóza na rok 2025

Zdroj: Štatistický úrad SR

Príprava Stratégie dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti

Prvá verzia materiálu, ktorý je rámcovým podkladom pre rozvinutie celospoločenskej diskusie - vypracovaný Inštitútom zdravotnej politiky MZ SR, čiastočne pripomienkovaný Sekciou zdravia MZ SR a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny

Príprava Stratégie dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti (ďalej len Stratégie DSZS) vychádza najmä z nasledovných dokumentov:

Programové vyhlásenie vlády na roky 2012 – 2016:

- ❑ Vláda vypracuje a začne realizovať komplexný systém starostlivosti o zdravie staršej generácie rozvojom geriatrického sektora zdravotníctva a špecifickej sociálnej starostlivosti o seniorov formou podpory vytvárania zariadení zdravotno-sociálneho charakteru, vrátane formy modelu ich financovania a vymedzenia úloh štátu, samosprávnych krajov, miest a obcí. Na vytváranie kapacít zdravotno-sociálneho charakteru využijú aj prebytočné zdravotnícke zariadenia.”
- ❑ Jednou z priorít reformy ústavnej zdravotnej starostlivosti je aj vládou deklarované „prehodnotenie počtu a štruktúry akútnych lôžok a posilnenie lôžok doliečovacích oddelení, rehabilitačných, ošetrovateľských a lôžok pre dlhodobo chorých.“
- ❑ Stratégia tiež upozorňuje na potrebu integrácie zdravotnej a sociálnej starostlivosti, buď v nízko kapacitnom zariadení alebo integrovanou ambulantnou a domácou starostlivosťou
- ❑ fungovania a kvality posudkovej činnosti.
- ❑ navrhnutie vecných riešení, ktoré bude potrebné ex post premietnuť do zmeny legislatívy

Príprava Stratégie dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti

- **Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030**
- **Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti**
- **Vybrané prístupy k DSZS v Európe**
- **Implementačná stratégia - systém integrovaného poskytovania zdravotnej starostlivosti: (2016) MZ SR - IZP**
- **Revízia výdavkov na zdravotníctvo II (Priebežná správa)– november 2018 MZ SR**
- **Súčasný stav poskytovania dlhodobej sociálnej pomoci , sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike**
 - ✓ *Neformálna starostlivosť- príspevky kompenzácie*
 - ✓ *Formálna starostlivosť- verejný a neverejný poskytovatelia*
 - ✓ *Poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS) a v ZSS*
 - ✓ *ODCH, geriatrické, paliatívne lôžka, hospicová starostlivosť*
 - ✓ *Zavádzanie systémov kvality*
 - ✓ *Kontrolná činnosť*

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

PLÁN LEGISLATÍVNYCH ÚLOH VLÁDY SR NA ROK 2018

Návrh zákona o dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti

Zriadenie zariadení, ktoré budú poskytovať zdravotno-sociálnu starostlivosť s následnou úpravou podmienok na oprávnenie a prijímanie dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti, úprava podmienok posudkovej činnosti na oprávnenie poskytovania dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti a spôsobu financovania dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti

Termín : júl 2018

Zodpovední : MZ SR, MPSVR SR

https://www.vlada.gov.sk/data/files/7092_plu_2018-po-vlade.pdf

zákon o dlhodobej starostlivosti

Príprava zákona v gescii MZSR v spolupráci s MPSVaRSR

Partneri v rámci projektu ÚSV ROS

AOPP
MZ SR
MPSVaR SR

**Príprava-
pripomienkova
nie stratégie
LTC- AOPP**
participácia a
garancia v
rámci projektu

**AOPP- prizývané na
rokovania MZ SR** k
príprave zákona-
posudková činnosť,
paliatívna, psychiatrická
starostlivosť, zdr.
pomôcky

**Pravidelné mesačné stretnutia
pracovnej skupiny-** analýza a
príprava spoločných postupov,
návrhov v súlade s časovým
harmonogramom, legislatívnymi
zmenami, dopĺňanie stratégie

AOPP

- komunikácia s členskými organizáciami, verejnosťou, s partnermi
príprava dotazníka, vyhodnotenie prieskumu .
- medializácia projektu , výsledkov prieskumu, problematiky v oblasti
absencie dlhodobej starostlivosti.
- účasť na pravidelných projektových stretnutiach ÚSVROS a
štruktúrovaných rozhovoroch(partneri)
- administratívne zabezpečenie projektu – písanie narátiivnych a
výročných správ, výkazníctvo

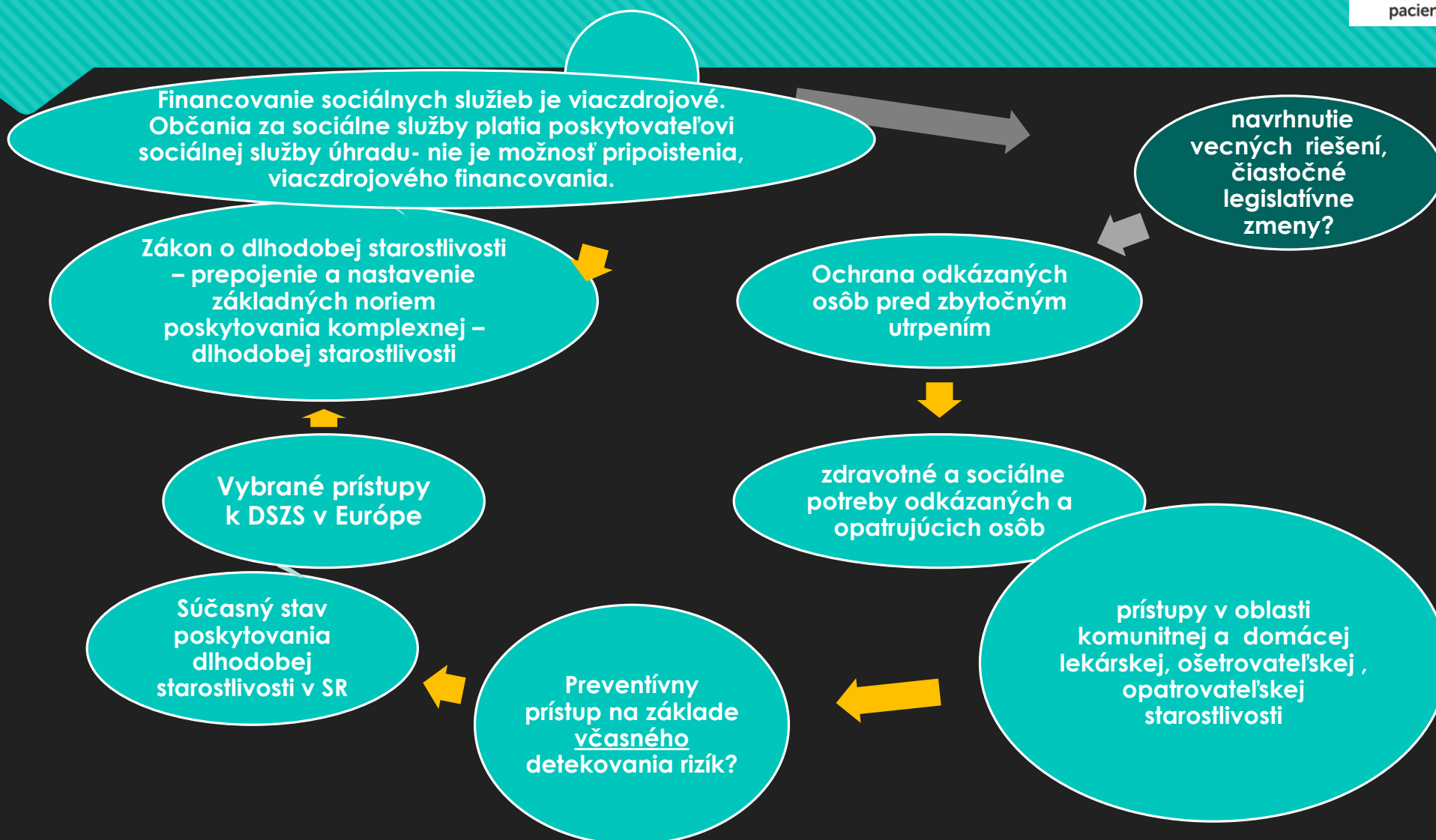
**Príprava
seminárov VUC
- BB, BA, KE**

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Hlavné ambície dlhodobej starostlivosti

Posudková činnosť

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

ÚPSVAR – na základe aktuálnych lekárskeho nálezov vyhotovených poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti (ošetrojúci lekári, odborní lekári) posudkový lekár určí mieru funkčnej poruchy fyzickej osoby, pričom za FO s ŤZP

- posudzovanie aj jednotlivých druhov odkázanosti FO s ŤZP, posudzovanie sociálnych dôsledkov v oblastiach kompenzácií, posudzovanie fyzickej a psychickej schopnosti osoby vykonávať opatrovanie. Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok
- Sociálna posudková činnosť (posudzovanie individuálnych predpokladov FO s ŤZP, jej rodinného a širšieho sociálneho prostredia, posudzovanie všetkých druhov odkázanosti FO s ŤZP, navrhovanie kompenzácií) sa vykonáva, ak je fyzická osoba posúdená ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím
- nejednotný, neštandardizovaný a neadresný systém posudzovania odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobsluže
- peňažné príspevky na kompenzáciu sú rozdelené na jednorazové (PP na kúpu pomôcky, PP na výcvik používania pomôcky, PP na úpravu pomôcky, PP na opravu pomôcky, PP na kúpu zdvíhacieho zariadenia, PP na kúpu osobného motorového vozidla, PP na úpravu osobného motorového vozidla, PP na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže) a opakované (PP na osobnú asistenciu, PP na prepravu, PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov, PP na opatrovanie)
- posudzovanie invalidity- ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má osoba pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Peňažný príspevok na opatrovanie sa poskytuje osobám až od stupňa . **Až 61% odkázaných osôb v systéme sociálnych služieb je v stupni najvyššej odkázanosti**
- absentuje v nich zhodnotenie nárokov na zdravotné úkony ošetrovateľskej starostlivosti v ZSS

Pacienti, dlhodobo chorí , odkázaní a ich príbuzní, potrebujú kompletne posúdenie na jednom mieste podania od ktorého by sa odvíjali nároky na zdravotnú a sociálnu starostlivosť, peňažné kompenzácie a ďalšie nároky s tým súvisiace

ADOS zabezpečuje následnú starostlivosť po prepustení z nemocnice

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Počet sesterských miest** agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti

Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Bansko-bystrický kraj	Prešovský kraj	Košický kraj	Slovenská republika
90,7	83,2	90,0	106,2	104,2	98,5	119,9	115,9	808,6

- ✓ prepracovanie koncepcie úhrad zdravotnej starostlivosti v ADOS na systém adekvátneho financovania
- ✓ dopracovanie legislatívy v oblasti LTC, plánovanie zdrojov finančných a ľudských - prepojenie s lekárskou (návštevne služby) opatrovateľskou starostlivosťou- 30 % seniorov je indikovaných pre dlhodobú ošetrovateľskú starostlivosť
- ✓ prevencia a podpora zdravia- štandardné postupy- znížiť riziko predčasného/oddialiteľného úmrtia
- ✓ dostupnosť služby bez ohľadu na miesto pobytu pacienta- posilnenie dopravnej služby
- ✓ redukcia odvrátiteľných hospitalizácií na akútnych lôžkach, redukcia zbytočných výjazdov vozidiel záchrannej služby
- ✓ posilnenie mobilných hospicových služieb, DOS(2,44 roka v zahraničí), geriatrickej starostlivosti

EBP - Odporúčaná následná starostlivosť (ONS) podľa štúdie prostredníctvom formulára LTC (VII - IX/2017)

Nemocnice zapojené do projektu LTC a príslušné oddelenia	ADOS - nutná pomoc rodinného príslušníka / opatrovateľky / príp. zväžiť umiestnenie v Zariadení sociálnych služieb	Nursing home /Dom ošetrovateľskej starostlivosti	Mobilný hospic - nutná pomoc rodinného príslušníka / opatrovateľky / príp. zväžiť umiestnenie v hospici	Hospic	24/7 Pomoc rodinného príslušníka /opatrovateľky/ umiestnenie v Zariadení sociálnych služieb	Umiestnenie v Zariadení sociálnych služieb bez KOŠ, s ADOS	Dlhodobá zdravotno- sociálna starostlivosť nie je indikovaná	Celkový počet pacientov s návrhom ONS podľa nemocníc
FN Trnava	176	41	0	0	12	16	694	939
FN Žilina	301	122	6	3	34	36	809	1311
FN Trenčín	89	159	5	8	2	7	308	578
FNsP Ban. Bystrica	86	200	0	4	18	142	551	1001
NsP Nové Zámky	106	40	4	7	44	28	435	664
FN Nitra	141	112	0	10	7	224	431	925
Počet pacientov podľa návrhu potrebnej následnej starostlivosti	899	674	15	32	117	453	3228	5418
pacientov	16,6%	12,4%	0,3%	0,6%	2,2%	8,4%	59,6%	100,0%

Prehľad počtu hospitalizácií a príslušné nákladové relácie podľa základných typov odborností LTC (z čoho sú vykrývané rozdiely?)

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Odbornosť	Počet útvarov/ oddelení	Počet lôžok	Počet hospitalizovaných	Priemerná dĺžka hospitalizácie	Celkové náklady	Priemerné náklady na 1 hosp.	Tržby od zdrav. poisťovní	Priemerné tržby na 1 hosp.
dlhodobochorých	52	1 884	27 180	19	24 536 968	903	20 068 526	738
doliečovacie	11	184	2 285	10	2 209 194	967	1 661 520	727
geriatria	21	802	21 715	9	15 847 452	730	15 177 567	699
paliatívna medicína	7	86	1 363	13	1 207 034	886	715 515	525
ústavná hospicová starostlivosť	8	143	688	50	829 120	1 205	175 712	255
ústavná ošetrovateľská starostlivosť	10	222	1 234	34	859 668	697	649 293	526
Celkový súčet	109	3 321	54 465	15	45 489 436	835	38 448 133	706
detská psychiatria	4	170	1 499	36	3 377 693	2 253	3 234 900	2 158
psychiatria	33	3 308	35 773	26	51 508 226	1 440	47 840 258	1 337
Celkový súčet vrátane psychiatrie	146	6 799	91 737	20	100 375 354	1 094	89 523 292	976

Prehľad daňových výdavkov podľa typu dane alebo poistného (ESA 2010, tis. eur)*			2016	2017	2018	2019	2020	2021
Daň z príjmov fyzických osôb			375 778	383 307	384 821	403 747	425 567	450 539
Daň z príjmov právnických osôb			43 281	49 344	62 052	70 198	92 961	99 270
Sociálne poistenie			163 361	100 970	118 454	143 268	153 709	144 595
Zdravotné poistenie			324 525	205 239	132 760	60 568	68 111	75 911
Negatívne daňové výdavky			-127 777	-128 825	-20 425	-19 049	-17 770	-16 580
Veková skupina	Priemerný počet poistencov 2011-2013	Priemerné ročné náklady na ZS na osobu v €	Odhad počtu poistencov v 2020		Odhad nákladov na ZS v 2020 v €			
65 - 69	238 929	1 391	333 602		464 064 232			
70 - 74	187 108	1 586	240 371		381 169 894			
75 - 79	143 317	1 689	160 032		270 363 808			
80+	197 395	1 422	181 052		257 468 985			
Spolu	766 749	1 151 910 386	915 057		1 373 066 919			

Stratégia dlhodobej starostlivosti

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Potrebné je v rámci participácie – odborníkov, politikov, VÚC, samospráv, verejnosti:

- Zhrnutie hlavných nedostatkov / kladov súčasného stavu
- Hľadanie východísk DSZS
- Návrhy reforiem- spoločný zákon – legislatívne úpravy ?
- Zjednotený a štandardizovaný systém posudzovania
- Integrovaný informačný systém
- Kvalita poskytovania DSZS, štandardné postupy
- Viac zdroje financovania
- Návrhy opatrení

Novela zákona č. 578/2004 Z.z.

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

- nový pojem - následná ústavná zdravotná starostlivosť
- posilnenie starostlivosti- hospicovej, ADOS, LDCH, DOS, prehodnotenie financovania ZSS
- potreby dlhodobej starostlivosti v domácom prostredí požiadať Sociálnu poisťovňu o príspevok na dlhodobú starostlivosť – tzv. „dlhodobé ošetrovné“- 90 dní- 55 % zo mzdy
- zavádzanie štandardov, systémov kvality – audity
- základne piliere poskytovania dlhodobej starostlivosti
- potreba komplexného prepojenia zdravotnej a sociálnej starostlivosti = zákon o dlhodobej starostlivosti
- Zmeny vo financovaní – trojzložkové fianacovanie

Vplyvy na rozpočet verejnej správy	Vplyv na rozpočet verejnej správy v eurách			
	2019	2020	2021	2022
Príjmy verejnej správy celkom	0	0	0	0
v tom: za každý subjekt verejnej správy zvlášť	0	0	0	0
z toho:				
- vplyv na ŠR	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na Sociálnu poisťovňu	0	0	0	0
- vplyv na verejné zdravotné poistenie	0	0	0	0
Výdavky verejnej správy celkom	16 459 986	59 841 357	72 947 448	89 027 137

AOPP

Asociácia na ochranu práv pacientov SR, o. z.

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ

PhDr. Mária Lévyová
E mail: maria.levyova@aopp.sk
[www. aopp.sk](http://www.aopp.sk)

Úrad splnomocnenca vlády SR
pre rozvoj občianskej spoločnosti

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Európska únia
Európsky sociálny fond

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

AOPP
Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.